

A pedagógusok új életpályájáról szóló törvény bölcsődei vonatkozásai - GY.I.K. -

Az alábbiakban összefoglaljuk a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény, azaz az ún. „státusztörvény” (Tv.) elfogadásával kapcsolatban gyakran felmerülő kérdéseket. Újabb kérdések esetén, illetve a végrehajtási rendelet megjelenésekor összeállításunkat frissítjük!

Kire fog vonatkozni a bölcsődei dolgozók közül az új státusztörvény?

Kizárólag a bölcsődében, mini bölcsődében pedagógus munkakörben foglalkoztatottakra, így:

- Kisgyermeknevelőre (diplomás)
- Szaktanácsadóra (diplomás)
- Pedagógusra, gyógypedagógusra
- Pszichológusra
- Konduktorra
- Illetve ezen munkakörök valamelyikére kinevezett vezetői megbízással (intézményvezető és helyettese, vezető/szakmai vezető és helyettese) rendelkező dolgozóra.

Mikortól kell alkalmazni a fenti bölcsődei foglalkoztatotti körre az új státusztörvény egyes rendelkezéseit?

2024. január 1-jétől.

Változik-e ettől az érintettek közalkalmazotti jogviszonya?

Nem, mindenki marad továbbra is a Kjt. hatálya alatt.

A teljes státusztörvényt kell majd alkalmazni a bölcsődei dolgozókra?

Nem. Mindösszesen a törvény egyes szabályai (nyolc paragrafus) vonatkoznak a bölcsődei pedagógusi munkakörökre.

Melyek a státusztörvény bölcsődei dolgozókra vonatkozó szabályai?

- Előmenetel, pedagógus fokozatok meghatározása (Tv. 96-97.§),
- Illetménymegállapítás (Tv. 98.§),
- Vezetői teljesítmény elismerése, célfeladatok ellátása (Tv. 104.§ (3)-(4) bek.)
- Átmeneti rendelkezések:
 - Az illetmény védelméről, ill. a pedagógus továbbképzés alóli mentesülés (öt évvel az irányadó öregségi nyugdíjkor előtt) szabályozása.
 - Próbaidő korábbi kikötésének változatlansága.
 - Korábban adott vezetői megbízások változatlan fennállta az eredetileg meghatározott lejáratú időpontig.
 - Minősülés alóli mentesülés azok számára, akik 2024/2025-ös tanév végéig elérik az öregségi nyugdíjkorhatárt (Tv.159 – 160.§).
 - Az Nkt. 65. § (1) bekezdésében meghatározott garantált illetmény (pótlékok nélküli illetmény, munkavállalók esetén alapbér) és az ágazati szakmai pótlék együttes összege nem lehet kevesebb
- a) Gyakornok esetén 400.000 forintnál,

- b) Pedagógus I. esetén 410.000 forintnál,
- c) Pedagógus II. esetén 430.000 forintnál,
- d) Mesterpedagógus esetén 520.000 forintnál,
- e) Kutatótanár esetén 640.000 forintnál.

Az így megállapított illetmény összege meghaladhatja az Nkt. 65. §-a szerinti garantált illetményt. A fenti illetménymegállapítást 2023. november 1-jétől kell alkalmazni azzal, hogy az érintettel a kinevezési okmány módosítását, vagy a munkaszerződés módosítását 2023. szeptember 15-ig közölni kell és az illetmény 2023. július 1-jéig visszamenőleg jár az érintettnek. Az illetménykülönbötet a munkáltató 2023. december 10-éig fizeti ki. (Tv. 157.§ (16) bek.)

Milyen illetménymegállapítási szabályok vonatkoznak majd a bölcsődei pedagógus munkakörben foglalkoztatottakra?

A jelenlegi kötelező (alsóhatáros) fix pedagógus bértáblát váltja fel, a Pedagógus fokozathoz tartozó illetménysávos bérezés. A törvény szerint a munkáltató minden évben köteles értékelni a pedagógusok munkáját, kivéve a gyakornokot.

A munkáltató, a pedagógus minősítési eljárás keretében elnyert minősítés alapján (Gyakornok, Pedagógus I., Pedagógus II. Mesterpedagógus, Kutatótanár) elért fokozathoz tartozó illetménysávokon belül állapítja meg a havi illetményt.

Ezek összege az egyes fokozatokban:

- **Gyakornok:** a kormány által rendeletben megállapított összeg (ez még nem jelent meg)
- **Pedagógus I:** 410.000 Ft-tól 1.065.000 Ft-ig terjedhet,
- **Pedagógus II:** 430.000 Ft-tól 1.135.000 Ft-ig terjedhet,
- **Mesterpedagógus:** 520.000 Ft-tól 1.365.000 Ft-ig terjedhet,
- **Kutatótanár:** 640.000 Ft-tól 1.470.000 Ft-ig terjedhet.

Milyen szempontok alapján kell megállapítani a munkáltatói jogkör gyakorlójának a havi illetményt?

A munkáltatónak az alábbi szempontokat kell figyelembe venni az illetmény megállapításakor:

- a szakmai gyakorlati idő mértéke,
- a munkakör ellátásához a besorolás alapjául szolgáló iskolai végzettség, szakképesítés, szakképzettség melletti, a kinevezésében feltüntetett további, munkakörében hasznosítható szakképesítés, szakképzettség idegennyelv-ismeret,
- a munkaköri feladatokon túl önkéntesen vállalt többletfeladatok, ideértve, ha a pedagógust több köznevelési intézményben vagy több feladatellátási helyen foglalkoztatják,
- a tanár munkakörében végzett tevékenységéhez kapcsolódó, a fenntartó vagy a köznevelésért felelős miniszter által adott elismerés,
- a munkáltató rendelkezésére álló forrás összege.

A törvény szerint minderről külön végrehajtási rendelet lesz kiadva!

A fentiek közül az egyik legkritikusabb pont, a munkáltató rendelkezésére álló forrás összegének – kritériuma!

Hogyan fog változni az illetmény 2024. január 1-jétől?

Lehet, hogy sehogy! Hogy mindezt mire alapozzuk?

A 2024-es költségvetési törvényben a bölcsőde, mini bölcsőde felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelő, szaktanácsadó munkakörre a központi költségvetési támogatás socho-val 6.990.700 Ft. $6.990.700 \text{ Ft} / 12 \text{ hó} = 582.558 \text{ Ft/hó}$ (socho-val)

Ha ezt az éves keretet visszaosztjuk egy hónapra és csökkentjük a socho-val, akkor kb. bruttó 515.500 Ft/hó bérkeret összeggel számolhatunk. Megjegyezzük, hogy ráadásul a központi költségvetési támogatás az összes pótlék (helyettesítési, délutáni, gyogyyped. stb.) fedezetéül is szolgál.

Nézzük tovább! Ha egy bölcsődében, mindösszesen 2 fő felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelő van, akkor a legoptimálisabb esetben is a maximum bértámogatás, ami lehívható kettejükre, az 13.981.400 Ft.

Tekintettel arra, hogy a fenntartó önkormányzatok legtöbbször forráshiányos, így azt vesszük alapul – ami eddig is a legtöbb helyen a gyakorlat –, hogy kizárólag a központi költségvetésből lehívható összeget tudják bérként kifizetni.

- Ha az egyik kisgyermeknevelő 2023-ban Ped. I. 2-es kategóriába van besorolva, az ő jelenlegi besorolási bruttó bére a törvény erejénél fogva 501.248 Ft, ami 2023. november 1-jétől 520.000 Ft lesz. Lásd átmeneti rendelkezés (ez socho-val 587.600 Ft, ami meghaladja az egy főre eső központi költségvetésből kapott támogatási összeget).
- A másik (idősebb, tapasztaltabb) Ped. I. 10-es kategóriába sorolt kisgyermeknevelőnek sem tudják megadni a Tv.-ben meghatározott illetménysávhoz tartozó legmagasabb (1.065.000 Ft) bért, mivel az ő bére november 1-jétől szintén magasabb lesz, mint amit a költségvetési támogatás biztosít. (Kivétel, ha a fenntartó saját forrással ki tudja egészíteni!)

Fentieket egy konkrét példán keresztül bemutatjuk, az átmeneti rendelkezésekre is figyelemmel:

Ped. I. 2-es kategória	2023. jan.-tól okt.-ig	2023. nov. 1-től	2024. január 1-től
Alapilletmény:	219.240 Ft	219.240 Ft	410.000 Ft
Garantált bérminimumra kieg.:	77.160 Ft	77.160 Ft	-----
Ágazati szakmai pótlék (32%):	94.848 Ft	94.848 Ft	- Ft (beolvad az alapilletménybe!)
III. különb. Tv. 157.§ (10) bek.:	-----	18.752 Ft	-----
Bölcsődei pótlék:	110.000 Ft	110.000 Ft	110.000 Ft
Bruttó bér:	501.248 Ft	520.000 Ft	520.000 Ft

Ped. I. 10-es kategória	2023. jan.-tól okt.-ig	2023. nov. 1-től	2024. január 1-től
Alapilletmény:	301.455 Ft	301.455 Ft	410.000 Ft
Ágazati szakmai pótlék (32%):	96.466 Ft	96.466 Ft	-Ft (beolvad az alapilletménybe!)
III. különb. Tv. 157.§ (10) bek.:	-----	12.079 Ft	-----
Bölcsődei pótlék:	122.000 Ft	122.000 Ft	122.000 Ft
Bruttó bér:	519.921 Ft	532.000 Ft	532.000 Ft

A fenti példa 10 fő esetén sem változik, mivel nincs plusz forrás a rendszerben, hogy a jelenlegi, illetve a november 1-jével korrigált kötelező illetménynél magasabb bérbeállításokkal lehessen kalkulálni. Egyszóval, sehogy nem lehet a jelenlegi finanszírozásra való tekintettel Egymillió forint körüli illetményekkel számolni 2024-től!

Lehet-e alacsonyabb a dolgozó fizetése 2024. január 1-jén a jelenlegi bérénél?

Elvileg nem! (Tv. 159.§)

A havi illetmény/munkabér nem lehet kevesebb, mint a 2023. december 31. napján érvényes

- pótlékok nélküli illetmény (alapbér) és
- köznevelési szakmai ágazati pótlék együttes összege.

Ez azt is jelenti, hogy a szakmai ágazati pótlék beolvad az új illetménybe!

Befagyhat-e valakinek a bére a jelenlegi mértékre?

Amennyiben nem lesz változás a finanszírozási szabályokban, akkor ennek igen nagy a valószínűsége!

Mely közalkalmazotti szabályok alkalmazását írja elő a státusztörvény a bölcsődei, mini bölcsődei pedagógus munkakörben foglalkoztatottakra?

- **További szakképesítés elismerése** Kjt. 66. § (2) bekezdésére figyelemmel.
- **Illetménykiegészítésben való részesülés** lehetősége Kjt. 67. §.
- **Illetménypótlékra való jogosultság**, amennyiben a jogszabályban előírt feltételek fennállnak (Kjt. 69. §)
- **Vezetői pótlék** (magasabb vezető, vezetői megbízás) - a Kjt 70. §-a felhatalmazása alapján - a 257/2000 (XII.26.) Korm. rendelet 4. számú mellékletében foglaltak szerint jár.
- **Illetménypótlék jár**, amennyiben a dolgozót külön jogszabályban meghatározott egészségkárosító kockázat között foglalkoztatják (Kjt 72. §) – Bölcsődében ez üres szabály!
- **Idegennyelv tudási pótlék** (Kjt. 74. §)

Idegennyelv-tudási pótlékra jogosult a közalkalmazott, ha olyan munkakört tölt be, amelyben a magyar nyelv mellett meghatározott idegen nyelv rendszeres használata indokolt. (Rendszeres használat: ha pl., a szülővel csak idegen nyelven lehet kommunikálni!)

A pótlék mértéke:

- a) középfokú nyelvvizsga esetén a pótlékalap ötven százaléka,
- b) felsőfokú nyelvvizsga esetén a pótlékalap száz százaléka.

- **Ágazati illetménypótlék** a 75. § felhatalmazása alapján – a 257/2000 (XII.26.) Korm. rendelet 15.§-ban foglalt pótlékok. Ilyen pl. a **gyógypedagógiai pótlék, a helyettesítési pótlék, a bölcsődei pótlék, illetve más, kollektív szerződésben foglalt pótlékok.**
- **Rendszeres keresetkiegészítés** adható a Kjt.77. § (1) és (2) bekezdése alapján.
- **Jubileumi jutalom (a Kjt. 78. §) alapján**
 - huszonöt év közalkalmazotti jogviszony esetén kéthavi,
 - harminc év közalkalmazotti jogviszony esetén háromhavi,
 - negyven év közalkalmazotti jogviszony esetén öthavi illetményének megfelelő összeg.
- **Lakásépítési/vásárlási támogatás** Kjt. 78/A. §-ban foglaltak alapján.
- **Munkaruha biztosítása** a Kjt. 79. § felhatalmazó rendelkezése alapján.
- **Bankszámla hozzájárulás** a Kjt. 79/A. § alkalmazása mellett, tekintettel a költségvetési törvényre havi 1000 Ft/fő adható.

Ki dolgozhat csökkentett munkaidőben?

Az öregségi nyugdíjkorhatárt öt éven belül elérő és legalább húsz év szakmai gyakorlattal rendelkező pedagógus munkakörben foglalkoztatott, választása szerint legalább a teljes munkaidő huszonöt százalékát elérő csökkentett munkaidőben dolgozhat azzal, hogy havi illetménye a munkaidő-csökkentés mértékének ötven százalékával csökken.

Részmunkaidőben foglalkoztatott pedagógus esetén a módosítás történhet a részmunkaidő mértékének változatlanul hagyása mellett, kizárólag a havi illetmény módosításával is. (Tv. 45.§ 7-8 bek.)

Ki vehet igénybe alkotói szabadságot? Mennyi időre, mikortól? Milyen bér jár ez idő alatt?

A legalább Pedagógus II. fokozatot elért pedagógus tízévenként – tudományos kutatáshoz, vagy szakmai továbbképzésen való részvételhez – legfeljebb egy évi fizetés nélküli szabadságot (alkotói szabadság) vehet igénybe.

Ha az alkotói szabadságot a pedagógus egy évnél rövidebb időtartamra kérte, az nem hosszabbítható meg és a fennmaradó rész későbbi időpontban nem vehető igénybe. Az alkotói szabadság időpontja a munkáltató döntése alapján június 15. és augusztus 31. között kezdődhet.

Mikor kell bejelenteni az alkotói szabadság igényt?

Az alkotói szabadságot annak kezdete kérelmezett időpontját megelőzően legalább három hónappal korábban írásban köteles bejelenteni. A fizetés nélküli szabadság annak lejáratakor, vagy – tényleges önkéntes tartalékos katonai szolgálatteljesítés tartamára szóló fizetés nélküli szabadságot kivéve – a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló által megjelölt időpontban, de legkorábban a szabadság megszüntetésére irányuló jognyilatkozat közlésétől számított harmincadik napon szűnik meg.

Mi lesz a szabadsággal és a pedagógus igazolvánnyal?

A jelenlegi szabadság szabályok nem változnak (azaz az 50 nap szabadság nem vonatkozik a bölcsődei pedagógus munkakört betöltőkre)!

A pedagógus igazolványra való jogosultság a Gyvt. 15. § 14. bek. alapján lényegében nem változik.

Felhasznált jogszabály:

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (Megjelent a Magyar Közlöny 2023. évi július 6.-i számában)

2023. augusztus 1.

Készítette: Szűcs Viktória, BDDSZ elnök